

Els coets poètics de Glòria Coll

Eugeni Perea Simón

Uns dies abans de rebre el llibre *Oda als objectes* (Galerada, 2013), de Glòria Coll, havia participat en l'acte de presentació d'una nova edició de la Bouesia, a Deltebre. En aquell acte, l'amic i músic Miquel Àngel Marín m'explicava la funcionalitat de les coeteres, un mot que no trobareu en els diccionaris normatius i que descriu la caseta d'obra des d'on es disparaven les traques per dispersar les tempestes i evitar que aquestes malmetessin les collites –és el mateix que es feia a Riudoms, però en aquest cas fent ventar les campanes. Més tard, un altre amic i poeta, Javier Caballero, parlava de la simbologia d'aquestes construccions i dels coets, que s'enlairaven cel amunt construïts amb primes canyes del delta, simbolitzant la lluita permanent de l'home amb els déus de la natura.

Llegint aquest llibre de Glòria Coll no he pogut per menys que evocar les imatges i servei de

les coeteres i la seva simbologia. Per què? Ras i curt, perquè és el que tradicionalment ha fet la poesia, des dels orígens fins a l'actualitat i, presumiblement, ho seguirà fent fins que la nostra galàxia es fongui en el buit com la mantega: elevar la paraula per damunt de nosaltres

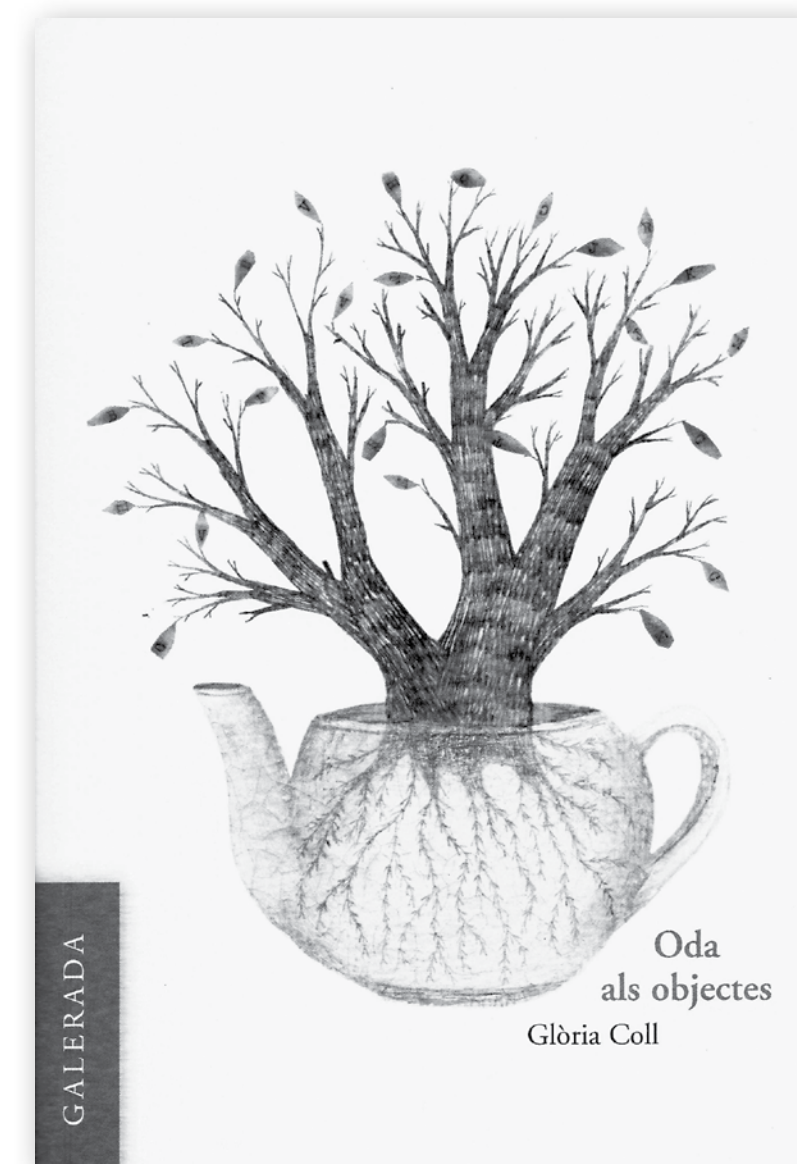
“L'obra corprèn des dels versos inicials, quan l'autora ens adverteix sobre el mot i «l'espai que el volta»”

i, encara que mai aconsegueixi foragitar del tot les tempestes que ens preocupen o amenacen, almenys il·luminen a estones la nostra nit i ens ajuden a caminar. En aquest sentit la poesia és un consol i els seus versos són com una estelada de mots que alimenta l'esperança.

Els trenta-tres poemes que formen l'estructura d'aquest llibre tracten de coses, situacions i pensaments sense pretensions, temes tots ells d'actualitat, de la vida quotidiana. Ara bé, el tractament que se li dona, l'analítica aplicada a les qüestions és d'una professionalitat i d'una maduresa que corprèn.

L'obra corprèn des dels versos inicials, quan l'autora ens adverteix sobre el mot i “l'espai que el volta” (p. 13), a partir dels quals es formarà una xarxa de relacions, afectes i angoixes entre els objectes –que fan despertar la memòria– i el pols del cor de l'autora, que els reviu, accepta o nega. I així fins a un dels poemes finals, “Càntir”, magnífica composició que fa universals els costums atàvics de plantar –bancal, estaca, terra, càntir– en prendre'ls com a elements per a l'esperança, que es clou amb aquests tres tràgics versos: “Va trabucar el càntir/que mantenia

Portada del poemari *Oda als objectes*, de Glòria Coll.

fresca/l'aigua de la terra”

Però aquests són pols de l'obra. En l'entremig, destaco el poema “Patates”, d'una gran força i efectivitat literària per expressar l'elogi de l'amistat –no puc estar-me d'advertir que són molt pocs els autors que han introduït aquest tubercle en les composicions: ara recordo Rilke, Mallarmé, Enzensberger... Molts altres poemes extreuen del nostre petit i vulgar món imatges per a la metàfora: el poema sobre l'olivada (p. 21), on el

“Poemes ben construïts, nets, sense concessions, precisos i suficients en el llenguatge, i amb el fil roig de l'enyorança, el dolor i l'esperança en l'embasta de l'obra”

tiquet d'una compra, sobresortint del llibre on s'ha utilitzat com a punt de lectura, rememora afectes; el morter i la picada (p. 24) recorda la relació establerta entre els pronoms, exactament com passa amb la cita dels bombons (p. 25) o en la deliciosa composició “Guant” (p. 38), on es figura el dolor per l'absència de l'altre representant-lo a través del guant que hem perdut o ens han pres.

Poemes ben construïts, nets, sense concessions, precisos i suficients en el llenguatge, i amb el fil roig de l'enyorança, el dolor i l'esperança en l'embasta de l'obra. Respecte a la profunditat dels conceptes usats per Glòria Coll només cal llegir “Allau” (p. 44) per adonar-se de la seva capacitat psicològica i, respecte a l'esperança, el poema “Fils d'Ariadna” (p. 42) és concloent, quan diu “No et permetis/ viure perdut en l'eterna ceguesa”.

Glòria Coll és capaç d'usar els objectes i les situacions corrents naturals de la nostra època i posar-los en l'òrbita de la poesia –els coets que eleven la naturalesa i acolorixen el paisatge. D'aquesta manera, encara que sigui breument, les nostres vides s'identifiquen, s'il·lumina el camí i avancem amb major seguretat i confiança.

Els versos de Glòria Coll, plens d'energia, de vida, de capacitat observadora i de reflexió sobre el nostre entorn, són això, esplets de llum i música que ens acompanyen i faciliten els itineraris. *L'Oda als objectes* és un bon llibre, un llibre que interessa i que promet la formació d'una autora singular. Exactament igual com la il·lustradora de la portada, Alba Domingo, una altra riudomenca que amb el dibuix i el color construeix un llenguatge d'imatges tan fresc com viu i original. »

**CAP
FOC
AL
BOSC**